

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 „
Vidékre: Negyedévre	5 „
Egészévre:	20 „

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.

Meghívás.

A debreceni szabadelvűpárt ama t. tagjait, akik a városi törvényhatósági bizottság tagjai, az e hó 18-án megkezdődő városi közgyűlés tárgyainak megbeszélése végett a **hétfőn, október 17-én délután 5 órakor a Bika szálloda cukrászhelyiségében tartandó értekezletre tisztelettel meghívja**

Lengyel Imre,

kir. tanácsos a szabadelvű-párt elnöke.

Az 1848: XX-dik törvénycikk.

— október 17.

Az 1848: XX. törvénycikk végrehajtása iránt a szatmári evangélikus-református egyházmegye papi testülete mozgalmat indított.

Bánffy Dezső bárónak, mint erdélyi egyházkerületi főgondnoknak és konventi elnöknek ismeretes kolozsvári beszéde hatalmas lökést adott ennek a mozgalomnak. A törvény végrehajtásának ügye egy nagy lépéssel ismét előbbre ment.

A két protestáns egyház közös bizottsága ugyanis, mikor az 1848: XX. t.-c. végrehajtására vonatkozó memorandumot küldöttéleg átnyújtotta a kormányelnököknek, Tisza István gróf kérdést intézett a küldöttség tagjaihoz

hogy a memorandumban kifejezett óhaj-tásokat előszóval is szeretné megbeszélni az egyházi felsőbb hatóságok képviselőivel. Erre a küldöttség tagjai azt javasolták a kormányelnököknek, hogy adandó alkalommal hívja meg értekezletre a protestáns egyház egyházi és világi elnökeit.

A küldöttségnek ezt az óhaját Tisza István gróf teljesítette s Bánffy Dezső báró, Prónay Dezső báró világi elnököket, Kun Bertalan, Baltik Frigyes püspököket szombat délután négy órára hívta meg a miniszterelnöki palotába.

Tisza István gróf meghallgatta a szóbeli előterjesztéseket s megígérte, hogy a kormánynak arra adandó feleletét még e hó folyamán leküldi egy református, mint az evangélikus egyház elnökségéhez.

Az elnökségek ezután közlik a kormány leiratát a közös bizottsággal s ezek útján egy reformátusok, mint az evangélikusok konventjével. S így ez a fontos kérdés egészen előkészítve kerül a november tizedikén összeülő református zsinat és a néhány nappal később üléselő evangélikus egyetemes gyűlés elé.

Hosszu évek fáradságos munkájának gyümölcse ez az eredmény, mely különösen azért fontos, hogy a kormány és a két protestáns egyház törvényhozó testületei ezután közvetlen érintkezésbe lépnek egymással.

Petőfi sipkája.

okt. 17.

Senki sem mosolygott azon, amikor hire ment, hogy egy francia ritkasággyűjtő egy félig elszívott cigarettáért ötszáz frankot adott. Sőt valósággal irigyelték a szerencsés vételért az illető ritkasággyűjtőt. Waldeck Rousseau volt francia miniszterelnök ugyanis szenvedélyes cigarettázó volt. Utolsó perceiben is cigarettázott s egy karosszékekben ülve tartotta kezében a szivart. Így lepte meg a halál. Keze lehanyatlott, a félig elszitt szivarkát elejtette és vége volt. Egy szolga fölvette a szivarkavéget s egy ablakpárkányra tette.

Ezt a szolgát környékezte meg a ritkasággyűjtő s ötszáz frankért megvásárolta tőle az emléktárgyat. Waldeck-Rousseau családja igen megharagudott ezért a szolgára s elbocsátotta szolgálatából.

A ritkasággyűjtő pedig örüi a vételnek. Mert a franciák és más kulturnépek is azt tartják, hogy minden legesekélyebb tárgy is értéket képvisel, a mely valamely nagy emberre emlékeztet. Pénzben kifejezett értéke legyen bármilyen csekély, azonnal becses, mielőtt arra emlékeztet, hogy valamikor egy nagy ember tulajdona volt.

Miniszterelnöke sok volt Franciaország-nak. Köztük bizonyára több olyan, a kinek nagyobb érdemei volt Waldeck-Rousseaunál. Nekünk csak egy *Petőfi* Sándorunk volt, aki egyszersmind az egész világnak *Petőfi*je is volt. Ma már minden művelt nép a ma-

A kegyelmes urnál.

(Tizenkilenc esztendősi riport.*)

Irta: Vass Géza.

Hálával és szeretettel gondolok vissza arra a régen, régen mult időre, mikor a Szegedi Napló öreg, füstös redakciójában tanultam az újságírást nagyrabecsült barátomtól és mesteremtől, Békefi Antaltól.

Most, hogy a lapnak negyedszázados ünnepi ruháját varrogatják, az epizódok egész légiója ujul meg szemem előtt. Mennyi kedves, édes emlék fűz engem ahhoz az Iskola-utcai rozoga, hosszú sárga házhoz, hol a mi izgalmas, hálátlan, de mégis imádott mesterségünkben tettem meg az első lépést!

Egy éjjel, éjfélén valamivel túl, ott ülünk Pósa bátyámmal a Hungária törz-asztalánál. A lap készen volt. A korrekturát vártuk, no mert abban az időben — tizenkilenc évvel ezelőtt — minden ember sajátkezűleg revidiálta nyomtatásban a maga írásait.

A szerkesztő is, a riporter is. Nem is volt akkor annyi sajtóhiba, mint ma.

Egyszer csak benyit Békefi. A szén-

* A Szegedi Napló huszonöt éves fennállása alkalmából kiadott emlékműből.

fekete haju, érdekes arcu, mindig lázas izgatóságban élő Békefi. Odajön hozzám félrehív és idegesen suttogja:

— Kis Vass, rögtön el kell menni a törvényszéki elnökhöz.

— Most? Éjjel? — kérdem hűledezve.

— Igen most. Az imént megjött az igazságügyi miniszter s az elnökhöz szállott. Keresse fel és interjuvolja meg, hátha valami nagyon érdekes ügy hozta Szegedre.

— Hiszen már ott alszanak...

— Nem baj. — Fel kell költeni a minisztert.

Kellettlenül bár, de szedelőzködtem, tudva jól, hogy Békefi mester riport-dologban nem ismeri az ellentmondást. Menni kell — pontum!

Sötétben való hosszú, gyötrelmes bandukolás után megérkezem az elnök lakásához. A házmesterrel negyedórát vesződöm. Végre beereszt és eligazít, hová, melyik ajtóhoz kell mennem s hol, melyik ablakon kell be-zörgetni.

Tizenöt-husz perc elmúlik folyton ismétlődő, türelmetlen kopogtatás közt. Kinos várakozás után kiszólt egy álmaiból felriasztott eseléd:

— Ki az? Mit akar?

— A Napló munkatársa. Itthon van-e a nagyságos ur?

— Persze, hogy itthon. Alszik.

— Nem baj. Erkezett hozzá az éjjel egy idegen ur?

— Tudom is én? . . . Nem!

— Dehogyan nem . . . Legyen szives és költse fel a nagyságos urat és mondja meg, hogy azonnal beszélni szeretnék vele.

— De kérem . . . most? Majd reggel!

— Érti is azt maga! Tegye csak azt, amit mondtam.

Szivdobogva, szorongva várokoztam tovább. Hogy jobban teljen az idő, magamban formulázgatom a kérdéseket, melyeket a nagy urhoz, a miniszterhez fogok intézni. A miniszterhez, én, az alig egy hetes újságíró.

A eseléd visszajött.

— A nagyságos ur mélyen aludt. Alig bírtam felkölteni. Legyen szives bejönni a szalonba s várokozni, míg felöltözik. Rögtön kész lesz.

Éjjeli pongyolában, kissé mogorván lépett be az elnök. Szelid lelkű, rendkívül kellemes uriember volt, tudvalevő, hogy a legszelidebb ember is fanyarrá lesz, ha éjjeli nyugalmában megzavarják. Ő is ilyen lett. A gyertyavilágnál kíváncsian nézett rám s kurtán kérdezte:

— Szolgálhatok?

— Boesássa meg, nagyságos uram,

gáéna mondja Petőfi Sándort. Mindenhol lángra gyul a képzelet, a hol Petőfi nevét emlegetik, A szívek megnyílnak előtte s egy rangba helyezik a világ legnagyobb dalnokaival. S oly kevés ereklyénk maradt, mely Petőfire emlékeztet. Még a sírjához sem járulhatunk, hogy babért, virágot tegyünk sírhalmára. Nem tudjuk, hol alussza örök álmát, hol pihennek földi maradványai.

Mégis ime, egy kedves ereklyéjét, a melyet nagy kortársa, Jókai Mór őrzött mind haláláig, nem becsülik többre — két koronánál.

Petőfi Sándor házisipkájáról van szó. Egyszerű szövettől való. Kopott a himzésdisz rajta. Magába véve igazán kicsiny értéket képvisel. Ha nem Petőfi házisipkája lett volna, csakugyan nem lehetne többre becsülni két koronánál; talán annyira sem. De Petőfi viselte. Jókai őrizte és tiszteletben tartotta. És mégis nemhogy annyira becsülték volna legalább mind Waldeck-Rousseau félig elszitt cigarettáját, hanem csak két korona értékkel jegyezték be a lajstromba. Hát csakugyan oly kicsiny becsben tartják nálunk nagyjaink ereklyéit?

Ne tessék megijedni. Csak aféle hivatalos becslésről van szó. Jókai Mór hagyatékát leltározzák. A hagyaték pör alatt áll. Tudni kell, milyen tárgynak mi az értéke. Rákerülvén a sor Petőfi sípkájára, azt is „értékelni” kellett s a „becsüs” két koronát írt be a lajstromba.

Igaz, hogy az ugynevezett becsüsnek nem kell éppen ösmernie az irodalomtörténetet, a szabadságharc történetét, vagy a kulturális történetét. Ő csak a szövett nézi, a melyből a sípkát készítették s hogy a sipka most milyen állapotban van. Botrányos tudatlanság, de mégis csak tudatlanság. Valószínűleg fölvilágosították azokat, akik a becslésnél jelen voltak. De nyilván megkötötte magát a becsüs „szakértelme”. Nem ment a fejébe, hogy egy házisipkának, amely több, mint ötvenéves, hogy lehet nagyobb értéke, mint legfőleg két korona.

Mégsem olyan szomorú dolog, mint a milyennek látszik. Nem az a kérdés, hogy a hivatalos becsüs mire becsüli az emléktárgyat, hanem az, hogy a nemzet milyen értékűnek tartja. Pénzben az ki sem fejezhető. Ha Waldeck-Rousseau szivarkájának maradványát olesón kapta meg a francia ritkasággyűjtő, akkor Petőfi sípkája milliókat ér, akármit mond is a hivatalos becsüs.

hogy ily szokatlan időben merészkedem ide, azonban az ügy fontossága parancsolta, — kezdem a kimagyarázást.

— Történt valami? Tessék, gyűjtson rá . . .

— Igen történt. Az igazságügyminiszter ur ő kegyelmségével kell rögtön beszélnem.

— Tessék?

— A miniszter ural. Nagyon lekötelezne bennünket az elnök ur, ha volna oly kegyes ő excellenciáját felkölteni s egy rövidke audienciát kieszközölni nála.

— De ősém — szolt csodálkozva az elnök — hol vegyem én most önnek a minisztert?

— Kérem, nagyságos ur — felelek bizalmasan — ne méltóztassék tréfával elütni a dolgot.

Hiszen mi jól tudjuk, hogy ő excellenciája itt alszik a szomszéd szobában. Békefi ur mondta, ő pedig jobban tudja, mint én. Ő küldött ide. Beláthatja nagyságod, hogy interju nélkül nem mehetek vissza.

Az elnök minden bosszúsága dacára is nevetett.

— Menjen csak haza egész nyugodtan, kedves ősém. Ha én mondom magának, el-

Egyház és Iskola.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház tegnap d. e. 11 órakor tartotta presbiteri ülését. K. Tóth Kálmán és Simonffy Imre kir. tanácsos elnöke alatt. Tárgyalták az özv. Mede Gyuláné hagyatékát, akinek összes vagyonát az Egyház örökölte. Azután a gyűlés egybázmegyei gondnok Fráter Barnát, egyház kerületi tanácsbírói állásra pedig Mezössy Bélát jelölte. Örömmel vették tudomásul, hogy a város az egyházi segélyt folyósította. Végül Márton Imre ügyvéd üdvös indítványait tárgyalták. Az elsőt, mely a csekély kamaton lévő betéteknek állampapírok vételére való fordítását irányozta, a gyűlés egyelőre levette napirendről, mert szervezeti szabály változtatást kíván. A másik a törlesztéses kölesön behozatalát irányozta az egyház pénzügyi műveletei közé. Az eddigi rendszer szerint ugyanis a mit a kölesönvevő félévente az egyháznak fizetett, mind csak kamatra ment s 50—60 esztendő múlva is fenállt az egész tartozás. Márton Imre indítványa szerint az ezután esedékes fizetések egy-egy kis része a tőke törlesztésére fordítatik s így az utolsó részlet lefizetésével minden megerősítés nélkül megmenekül a kölesönvevő a tehertől. Az indítványt óriási szótöbbséggel fogadták el azok, a kik helyességét s értékes voltát belátták.

A Főgimnáziumi önképzőkör Szombaton délután tartott gyűlésén több szavaltat, szabad előadás, felolvasás stb. volt. Legjobban kitűnt Lukács Elek VIII. o. t. talpraesett, értékes bírálataival.

M. J. Ö. K. Rendes gyűlése szombaton este volt. Az akadémiai hallgatók közül többen jól szavaltak, szép felolvasásokat tartottak, bíráltak. H. Kiss Pál 3 jht, szavaltáért kitűntették.

hiheti, hogy nálam nincs a miniszter. Ezt az egyet — már engedje meg — mégis csak jobban tudom, mint Békefi ur, akinek egyébként szives üdvözlőmetet küldöm. Jó éjt!

Nem emlékszem rá, hogy értem le az utcára. Dühös, ingerült voltam. Drukkoltam is, mert hátha az elnök becsapott és mi holnap lemaradunk!

Lehangolva nyitottam be a Hungáriába. Akkor már megnőtt az asztal: huszan is ültek az emlékezetes sarokban.

— No, kis Vass, mit csinál a miniszter? — kérdi kaján mosolylyal Békefi.

— A miniszter? Kérem, abból a miniszterből egy szó sem igaz. Felzavartam az elnököt, most jövök tőle. Szép kis mulatság volt, mondhatom!

— Persze, hogy nem igaz. Tudtam én azt nagyon jól.

— Hát akkor miért méltóztatott? . . . kérdelem ingerülten.

— Mert próbára akartam tenni magát. N: nem baj. Most pedig üljön le szépen és mesélje el a részleteket erről a kis — éjjeli gyakorlatról.

Igy neveltek bennünket akkor, régen.

Napi hírek.

Értékes lelet a Pallagon. A Hidvéger Mihály pallagi tanyáján ásás közben értékes régiségre bukkant Kovács László juhász. Egy ezüstforintos nagyságú sárga karikát talált a felásott földben. Hazavitte és otthon napokig a gyermeke játszott vele, míg aztán valaki azt tanácsolta a juhásznak, hogy mutassa meg Löfkovitsnak, hátha valami értéke van. A juhász tegnap reggel behozta csakugyan a talált tárgyat. Löfkovits Arthur ékszerészhez, a ki megállapította, hogy a 30 gramm súlyú karika *szinarany*. Minden jel arra mutat, hogy a magyarok előtt való időkből származik és fülbevaló vagy gyermek karperec lehetett. Löfkovits a régiséget megvásárolta és amint értesülünk — *fel fogja ajánlani a városi Muzemnek*. A juhász most már boldogan folytatja a Pallagon az ásást. Hátha még más is van ott, ahol ez volt. A város a muzeuma érdekében a saját költségére rendelhetné el ott az ásásokat.

— **Uj kórházi gyógyszerész.** Gaszner Károly halálával megüresedett gyógyszerészi állás, a közközház igazgatósága, Erős Bélával töltötte be.

— **A Thaly érmek.** A Thaly-emlékérmekre előjegyzések a képviselőház háznagy hivatalban fogadtatnak el. Az ezüst érmek ára 10 korona, a bronzoké pedig 3 korona.

— **Birkózó-verseny Debrecenben.** A tornaesernokban e hónap 25-én országos amateur birkózóverseny lesz. A versenyre jelentkezők három csoportba osztva mérkőznek. Az első testsúlycsoportba tartoznak a 70 kilogrammnál könnyebbek, második a 70—80-ig, harmadik a nehéztetsúlycsoport 80 kilogrammtól feljebb. A nevezések okt. 25-ig Horvay Róber dr. tanárnál jelentendők be.

— **Vármegyei nyugdíjintézet.** A vármegye közgyűlése az alkalmazottak nyugdíjintézete választmányába Kovács Gyula, Soltész Farkas, Fischbein Ignác és Kömmerling János bizottsági tagokat, továbbá Pényés Sándor, dr. Czeglédy Mihály, Latinovics Mihály és Veszprémi Kálmán tisztviselőket egyhangulag beválasztotta.

— **Öngyilkos trubadur.** Az elmúlt éjszaka 3 órakor a Késes-utca 27 számú ház udvarán három revolver lövés hangzott el. Molnár Imre 23 éves cipészlegény akart véget vetni fiatal életének — egy leány miatt. Molnár már régóta szerette Juhos Jolán eselédleányt, aki nem viszonzta érzelmeit. Az éjszaka is viharos jelenetet csinált Molnár a leánynak, aki félelmében bezárkózott szobájába. Erre az elkeseredett legény revolvért rántott és háromszor magára lőtt. Az első lövés a szíve felett hatolt be a 4. és 5. borda közé, a második pedig a vállába hatolt, de egyik sem érintett nemesebb részeket. A gyorsan előhívott Dr. Varga Emil rendőr-orvos és Bardócz András rendőr biztos megjelentek a helyszínen és a szerelmes legényt beszállították a közközházba. Állapota súlyos, de nem halálos.

— **Szociálisták gyűlése.** A debreceni nemzetközi szociáldemokrata párt, mintegy ötezer ember előtt tartották meg népgyűlést a Széchenyi-utca végén tegnap délután. A gyűlés elnökeül Makai Józsefet, jegyzőül pedig Szabó Imrét választották meg. A rendőrséget Vetéssy Béla kapitány, Mihályi István és Szöcs Lajos rendőrbiztosok képviselték. Az első szónok Nánási Lajos volt, aki

a parlamentről, a tőkésekről és a népről beszélt. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy Oroszország után, nálunk van a legtöbb irni, olvasni nem tudó ember. Gál István a fenti tárgyhöz szólt, majd erősen támadja a hatóságot, — mely a Népszavát több ízben elköszölte, a közlemények íróját pedig elítélte. Örömeinek ad kifejezést, hogy a Népszava a jövő hó elejétől napi lap lesz. Angyal Károly a földmunkások nevében szólt, miután a gyűlés véget ér.

— **Telekkönyvi kötvények szerkesztése.** Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága felterjesztést intézett a belügyminiszterhez a telekkönyvi kérvények megszerkesztéséért járó díjak ügyében. Felterjesztésében a bizottság arra kéri a minisztert, hogy hagyja jóvá a készített szabályrendeletet, mely szerint 300 koronáig terjedő ügyben a kérvény szerkesztés díja 2 koronában, 1000 koronáig 3 koronában és 1000 koronán felüli értékűnél 5 koronában állapított meg.

— **Felakasztotta magát.** Vasárnap délután Gáti Lajos 29 éves esztradiát Eötvös utca 87 szám alatti lakásán az ajtó sarokvasára felakasztva találták. Gáti az öngyilkosság elkövetésére felhasználta távollétét. Dr. Dr. Varga Emil orvos rendelkezése a kórházba szállították. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Magyar orvosok előadásai.** A IV. balneológiai kongresszuson, melyet most tartanak Abbáziában, a magyar orvosoknak is is élénk és előkelő szerepe van. A megnyitói ülés üdvözlő beszédei után dr. Papp Samu a magyar balneológiai egyesület nevében mint ennek alelnöke megköszönte a magyarok meghívását és a szíves fogadást. Felszólalása általános tetszésben részesült. A magyar orvosok közül beszélt dr. Fodor Géza (Abbázia) a tenger-víz használatáról mint gyógyvizről és dr. Kuthy Dezső a budakeszi szanatórium igazgatója a tuberkulózisról. Ennek kapcsán dr. Szigeti Márton (Gleichenberg-Abbázia) igen érdekesen fejtegette a tuberkulózis ragályozó képességét és arra az eredményre jutott, hogy a bacillophobia vagyis az infekciótól való félelem különösen specifikus gyógyhelyeken, ahol a mai higiénikus rendszabályok pedans szemmel tartása mellett mindenütt szigorú tisztaság uralkodik ha nem is egészen felesleges, de mindenesetre nagyon tulzott. Bizonyítja ezt 20 évi gleichenbergi tapasztalatai alapján, egyebek között azzal a ténnyel is, hogy az orvosok és a szolgazemélyzet közül, akik pedig a betegekkel közvetlenül érintkeznek, egyetlen egy sem betegedett meg tuberkulózisban. Hogy az emberiség tulzott aggályaitól megszabaduljon, dr. Szigeti hangsúlyozza ezek mellett a legnagyobb tisztaság szükségességét és sokat vár a népszerű füzetektől, melyeket a kormány óvintézkedések céljából a nép között terjeszt. Dr. Szigeti előadása általános és megérdemelt tetszést keltett.

— **Miniszteri kitüntetés gazdasági cselédeknek.** A földmívelésügyi miniszter minden évben 100 koronával és oklevéllel tüntet ki gazdasági cselédeket és munkásokat. A kitüntetések ügyében a főispán utasította a polgármestert, hogy nevezzen meg egy gazdasági cselédet és egy gazdasági munkást, kik régi és hű szolgálattal érdemesek a kitüntetésre. A kitüntetendő munkások megkeresére írást a polgármester a gazdasági egyesület kerestefel.

— **Munkás dalestély.** Tegnap zajlott le a Bika dísztermében a munkás dalestély, amely úgy anyagilag, mint erkölcsileg kitűnően sikerült. Kiss Béla zenekarának nyitánya után, a dalkör Thern Dalünnepen, Huber „Edes lánykám”, Lányi Régi nóta és Lilleher Loreley című dalait adta elő, már megszokott, összevágó előadásban. Huber, Rákóczi indulója zárta be a műsort, melyet a dalkör és zenekar együttesen adott elő. Műsor után kezdetét vette a tánc, amely

Kiss Béla kitűnő zenekarának hangjai mellett, a reggeli órákig tartotta együtt a szép számban megjelent közönséget. Az első négyest 120 pár táncolta.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő ki, rakatban.

— **Nyakkendő ujdonságok 1 koronától feljebb Feketénél.**

— **Asztalos segédek felvételnek Csapó út 28.**

Az Arany Bika kávéházban minden este 8 óráig.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Hétfőn okt. 17. **L e a r k i r á l y.** Tragedia. „B” bérlet.
Kedden okt. 18. **K i s c s á s z á r.** Daljáték. „C” bérlet.
Szerdán okt. 19. **K i s c s á s z á r.** Daljáték. „A” bérlet.
Csütörtökön okt. 20. **K i s c s á s z á r.** Daljáték. „B” bérlet.
Pénteken okt. 21. **S z ó k i m o n d ó a s z s o n y s á g.** Színmű. „C” bérlet.
Szombat okt. 22. **D u r a n d é s D u r a n d.** Bohózat. „A” bérlet.
Vasárnap okt. 23. **d. u. Mikádó.** Daljáték. Este: **Előszór. K i s p a j t á s.** Vigjáték.

* **A kis császár.** Stoll Károly eredeti daljátékát a Pásztor Árpád történelmi háttérű érdekes szövegére tegnap este tetszéssel fogadták. A zene eleinte könnyed keringők és indulók sorozata, később operaszerű áriákból és nagy együttesekből tulajdonosan és gazdagon van szerkesztve.

* **Zilahy, Csokonai pályázata.** Debrecen város polgármestere és a debreceni Csokonay-kör a következő levelet intézte Zilahy Gyula színigazgatóhoz Aradra, Kovács József polgármester levele Tekintetes Zilahy Gyula színházi igazgató urnak Aradon.

Van szerencsém értesíteni, hogy ama törekvés, mely szerint a debreceni színházat az 1905. október 1-én kezdődő idényre a Csokonai Vitéz Mihály személyét és korát jellemző történelmi színmű, illetve vigjátékkal óhajtja megnyitja s ily tárgyú darab megírására pályázatot hirdet — méltányolom — s a színiügyi bizottságnak be is jelentem és a mi közvetlenebbül reám vonatkozik eme ténykedésből, — szívesen adom beleegyezésemet ahhoz, hogy a pályázók műveiket hozzám — mint a színiügyi bizottság elnökéhez küldhessék be.

Onként értetik, hogy a beérkezett műveket gondosan megfogom őrizni s annak idején rendelkezése alá bocsátanl.

Debrecen, 1904. október 6.

Tisztelettel
Kovács József.
polgármester.

A Csokonai-kör levele ez:

Debrecenben, 1904. okt. 7.
136—1904. sz.

Tekintetes

Zilahy Gyula színigazgató urnak

Aradon.

Örömmel vettük Igazgató urnak pályázati hirdetményét, amelyben egy Csokonairól szóló színműre 1000 korona pályadíjat méltóztatott kifizetni.

A pályázati hirdetményét és Igazgató urnak becses levelét legközelebb választmányi ülés elé terjesztjük, de addig is a magam részéről bátorkodom azon reményemet kifejezni, hogy a Csokonai-kör a legnagyobb készséggel fog részt venni a pályaművek bírálatában.

Kiváló tisztelettel
Kardos Albert
a Csokonai-kör titkára.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Tokió, okt. 16. Oyama tábornagy jententi 15-ikéről: A jobb hadsereg arca elé elterülő haretéren eddig 4500 orosz halottat találtak. Ujabban 100 embert fogtak el. Az oroszok a csataterén ezen a részen több mint 20000 embert vesztek. A középső és baloldali hadseregen még nem konstatálták az oroszok veszteségét.

Pétervár, okt. 16. Az orosz távirati ügynökség jelenti Libanból: Reggel 1 órakor a balti hajóraj elhagyta a kikötőt és tengerre ment.

Allinge, okt. 16. Az orosz balti hajóraj csapatai ma reggel fél 9 órakor elhaladtak Hammerau, Wormholm északi pontja mellett. Ebben az időben hat cirkálót, két üteg hajót, hét más nagy gőzöst és négy torpedónaszádot láttak.

Legfelsőbb kihallgatások.

Budapest, okt. 16. A király egyelőre hétfőn október 24-én és csütörtökön október 27-ikén délelőtt 10 órakor Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések naponta d. e. 9 órától déli 1 óráig a kabinet irodában (budai királyi vár) eszközöltnak.

Az új szász király.

Drezda, okt. 16. A király a következő proklamációt tette közzé: Népemhez! A mindenható Isten, élet és halál ura, a hazára újra mély gyászt hozott. A mi engem abban a végtelen keserűségben, amelyet hön szeretett atyám elhunyt okozott, megvigasztalhat az nem lehet más, mint az a meggyőződés, hogy népem velem érez és hogy a fájdalmas megpróbáltatás e pillanatában kitartó hűséggel és ragaszkodással egynek tudja magát velem. az elhányt nemes fejedelem, aki életének utolsó pillanatáig fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki az ország érdekében kormányzásának ideje alatt, sok nehéz időt élt át és úgy lehet, hogy egy nem oly nagy-lelkű fejedelem már kétségbe esett volna. De ő a legnehezebb pillanatokban sem vesztette el népéhez való bizalmát. Ezt a példát követem én is, mikor teljes bizalommal járulok népemhez és mindig arra fogok törekedni, hogy országom és népem javát előmozdítsam és hogy legutolsó alattvalómat is boldoggá és elégedetté tegyem. Filnitz, október 15. Frigyes Agost.

Nagy raktár.

✂ Szőnyeg, ✂
✂ Fügöny, ✂
✂ Butorszövet, ✂
✂ Linoleum, ✂
✂ Bőrvászon, ✂
Ágy és Asztalterítő,
Flannel takaró,
✂ Pokróc, ✂
Paplan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

MAGYAR REGÉNYIRÓK.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Köt. illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZATH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ IRÓK NÉVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ IRÓK NÉVSORA.
	Benickyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanicky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törörendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél
fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félevenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar Irodalmi Intézet és Könyvnyomda

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.